

Knjiga Slavko, Ljubljana

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

NO. 52

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY MORNING, MARCH 4, 1938

LETO XLI. — VOL. XLI.

Koncert g. Franjo Schifferja

Precej časa že nismo imeli v naselbini umetniški koncert gosta iz domovine. V nedeljo pa nastopi na odru S. N. Doma na St. Clair Ave. operni basist g. Franjo Schiffer-Navagin, ki se mudi v Zedinjenih državah že od septembra lanskega leta in je sodeloval pri operni družbi San Carlo Opera Company, a je izrazil željo, da poda tudi Slovencem v metropoli koncert. Dasi je bilo na razpolago le malo časa, pa so se naša društva in ljubitelji umetnosti pripravili precej dobro, da gredo umetniku na roke in mu pripravijo vse potrebno za nastop.

Koncertne točke, ki jih je pripravil g. Franjo Schiffer, so izredno lepe točke naše domače pevске umetnosti, obenem pa prepletene z izbranimi opernimi točkami. Koncert sam sestoji iz treh delov.

Prvi del obsega pet pesmi in sicer: Vilharjeva "Mornar," dve Adamičevi: Nocoj je pa lep večer in "Ave Maria." Nadalje gosposda umetnika lastna kompozicija "Rožica," Skerjančeva "Vizija" in Mussorgskega "Pesem o bolhi." To je vsebina prvega dela nastopa g. Schifferja.

Drugi del je posvečen opernim arijam, med katerimi dobimo sledeče bisere: "Lohengrin," Wagnerjeva kompozicija. G. Schiffer zapoje ono arijo iz opere, ki predstavlja molitev kralja Henrika. Tej točki sledi slavno Verdijevo delo: "Simone Bocanegra," in romanca Fiesca. Očarljivo lepa bo serenada Mefista, iz opere "Faust," znamenito Gounodovo delo. Končno pa kompozicija velikega Slovana Čajkovskega, iz opere "Eugen Onegin," arija kneza Gremina.

Ze samo ta drugi del koncerta g. Schifferja bo bogato poln plačil vse posetnike koncerta v nedeljo. Najbrž teh točk še nikdar nismo slišali peti na našem odru in to s fineso in dovršenostjo, ki je lastna umetniku Schifferju.

V tretjem delu koncerta pa pridejo na vrsto in v polno veljavo naše domače pesmi, ki bodo dostojno kronale završitev koncerta. Sedem pesmi ima g. Schiffer pripravljenih za tretji del koncerta, in sicer: "Menih," kompozicija Ipavca. "Dedec samonog," Pavčičevo delo. "Kam?" v srce segajoča kompozicija Vilharja. "Mlada pesem" od Pavčiča bo gotovo vsem ugajala, a potem pridejo naše narodne kot: "Pojdem na prejo," po Gerbiču, "Moja kosa je križavna," po Prelovcu in "Potrkan ples" po Pavčiču.

Tu imate program kot ga ne morete boljšega dobiti za najbolj izbrano publiko. Program naših domačih in umetnih pesmi, izbran program opernih točk, v katerih pride zlasti bas do svoje polne veljave. Občinstvo je od vseh strani kar najbolj vpljudno vabljen, da poseti nedeljski koncert, ker taki koncerti so tudi v naši naselbini — redka umetnost.

Koncert se vrši v S. N. Domu na St. Clair Ave. Pričetek točno ob 8. uri zvečer. Pri glasovirju je mlada umetnica Miss Vera Milavec. Rediteljice bodo dekleta od častne straže S. D. Z. Po koncertu in med odmori se servira okrepčila v prizidku S. N. Doma.

Smrtna kosa

Včeraj jutraj je preminula v mestni bolnišnici mlada rojalka Marie De Noewer, rojena Ušeničnik, stara 26 let. Stanovale je na 16002 Holmes Ave. Ranjka je bila rojena v Clevelandu. Tu zapuša žalujočega soproga Kennetha, tri hčere, Gloria, Arlene in Joan, dva sina, Kenneth in Charles, starše John in Mary Ušeničnik, tri sestre Helen, Olga in Jean ter brata Johna. Pokojna je bila članica dr. Vodnikov Venec št. 147 SNPJ. Pogreb se vrši v soboto popoldne ob 2:30 iz hiše staršev na 14616 Westrope Ave. in na Highland Park pokopališče pod vodstvom August F. Svetek. Bodi ranjki mirna ameriška zemlja!

Mr. Podvasnik umrl

Iz Pittsburgha se nam je včeraj pozno za večerajšnje številko sporočilo, da je tam umrl dobro poznani slovenski pionir, daleč po Ameriki poznani vrli društveni delavec in pevec Ignac Podvasnik. Ranjki zapuša soprogo in otroke. Družini izrekamo naše globoko sožalje!

Založene trgovine

Državne trgovine z žganjem so bile te dni zlasti v Clevelandu bogato založene z raznovrstnim žganjem. Skoro 20.000 zabojev žganja je dospelo v Cleveland. Prihodnji ponedeljek stopijo v veljavo znižane cene raznim vrstam žganja.

Zadušnica

Za pokojnim John Žetkom se bo v nedeljo ob 7. uri zjutraj brala sv. maša v cerkvi sv. Vida. Prosi se številne udeležbe.

K smrti Jack Legana

Poročali smo včeraj glede nesrečne smrti mladega rojaka Jack Legana, ki je bil ustreljen po zamorskih roparjih. Dodatno se nam še poroča, da zapuša ranjki žalujočo soprogo Marion, očeta Jakoba, mater Julijo, rojene Kelemen, dva brata, Joseph in Antona, ki sta oba zaposlena pri Plain Dealerju, sestro Margaret, omoženo Miller in več sorodnikov. Pogreb ranjkega se vrši v soboto popoldne ob 1:30 iz Jos. Žele in Sinovi pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. ter na Highland Park pokopališče. Preostali družini izrekamo naše globoko sožalje!

Vijugasta Cuyahoga

Reka Cuyahoga, ki teče skozi Cleveland v nešteti ovinkih in se vije kot serpentina, je končno dobila usmiljenje pri postavovalcih v Columbusu. Državna postavodaja je dovolila mestu Clevelandu, da izda za \$3.700.000 bondov, da se reko Cuyahoga izravnja in priuredi tako, da bodo lahko večji parniki prihajali v gotove dele mesta.

Otroci tujcemcev

Vodstvo WPA projektov v Clevelandu naznanja, da bo sprejemalo na delo otroke tujcemcev, ki so bili v Ameriki rojeni. Dosedaj je bilo tudi njim delo zabranjeno. Tujcemci, ki nimajo vsaj prvih papirjev ne morejo dobiti WPA dela.

V bolnico

Frances Cervenik, stanujoča na 1234 E. 71st St. se je morala podati v Glenville bolnico v svrhu operacije. Želimo ji skorajšnjega okrevanja.

Tujcemci in relief

Columbus, 3. marca. Meseca januarja je državna zbornica države Ohio sprejela postavlo glasom katere oni tujcemci, ki nimajo prvih papirjev, niso upravičeni do relifa in ne smejo dobivati nobene javne podpore. Governor Davey je pa to postavlo prepovedal, češ, da je nečloveška in da Amerika ne more dopustiti, da bi ljudje umirali od lakote. Včeraj se je pa nam sporčilo iz Columbusa po državnem poslancu Jos. Ogrinu, da je poslanska zbornica postavljala sprejela ponovno slično postavlo. Ta postavla določa, da tujcemcu sicer ni potreben prvi papir, da dobiva relief, pač pa mora podpisati zapriseženo izjavo, v kateri navede ime parnika, kdaj je prišel v Ameriko, dan in mesec in leto prihoda. Potem bo deležen relifa. Ako se pa pozneje dožene, da je tujzemec dal napačne podatke, se mu ustavi relief. Poslanec Mr. Ogrin je izjavil, da je takoj vložil protest proti tej postavi in se bo boril proti njej.

35 oseb ubitih v povodnji v Californiji

Los Angeles, Cal., 3. marca. Po južni Californiji je nastala ogromna povodenj, ki je že sedaj povzročila ogromno škodo. Povodenj je nastala, ker je v hribovju padel več dni dež in so vode zalile doline. Površno se računa, da znaša povzročena škoda že sedaj nad \$25.000.000. Tisoče družin je bilo prisiljenih bežati iz poplavljenih krajev. Ogromno mesto Los Angeles je bilo odrezano od ostalega sveta. Le radio poročila so lahko dospela v mesto. Glasom najnovejših poročil se je voda začela umikati.

Smrtna kosa

Včeraj okoli pol dne je preminul rojak Anton Potočnik, star 68 let. Doma je bil iz Stare Lokke na Gorenjskem. V Ameriko je prišel leta 1906. Stanoval je na 1007 E. 140th St. Tu zapuša dva sina, Antona in Louisa, tri hčere, Frances poročeno Sill, Angelo poročeno Eber in Margaret, nadalje brata Jakoba. Soproga Ana je umrla leta 1928. Pokojni je bil član društva sv. Jožefa št. 169 K. S. K. J. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 8:30 iz August F. Svetek pogrebnega zavoda na 478 E. 152nd St. v cerkev Marije Vnebovzete in na sv. Pavla pokopališče. Bodi ranjkemu mirna ameriška zemlja! Naše globoko sožalje preostalim.

Nova trgovina

Poznana trdnica Brazis Bros., ki ima glavno prodajalno na 6905 Superior Ave., odpre v soboto 5. marca podružnico na 6122 St. Clair Ave. Za ta dan bodo posebne cene v tej prodajalni obk. Manager te podružnice bo znani slovenski krojač J. Okorn. Rojakom prav toplo priporočamo to podjetje.

Dospeli iz domovine

Pred par dnevi je dospelo iz domovine zopet nekaj naših ljudi in sicer Ivan Birk, Maria Maček in Ančka Kikel. Vsi so potovali s posredovanjem trdnice Mihaljevich Bros., 6031 St. Clair Ave. Dobrodošli v naselbini.

Whittemore postava

Državna postavodaja v Columbusu je zadnji dan, predno se je razšla, znova odobrila Whittemore postavlo glede zakašnelih davkov.

"Najbolj kruta vlada"

New York, 3. marca. Alexander Kerensky, ki je vodil prvo revolucijo v Rusiji leta 1917, ko se je odpovedal prestolu car Nikolaj, je izjavil včeraj v New Yorku, da je režim sedanega ruskega diktatorja Stalina "najbolj okrutni, kar jih pomni zgodovina človeštva od postanka sveta." Kerensky je nadalje prerokoval, da ne bo dolgo, ko se bo ruski narod otresel strašnega suženjskega jarma, ki ga nosi pod boljševiško vlado, ker je jarem tako neznosen, da ga narod sploh ne more več nositi. Kerensky je podal svojo izjavo ob priliki pričetka obravnave napram 21 odličnim Rusom, katere je Stalin obdolžil zarote in katere želi poslati v smrt.

Čehoslovaška vlada krepko odgovori Hitlerju

Praga, 3. marca. Ministerski predsednik čehoslovaške republike Milan Hodža bo danes ali jutri v čehoslovaškem parlamentu precej ostro odgovoril Hitlerju. Kot izjavlja vlada ni hotela odgovarjati v prvih dnevih splošnega razburjenja, ko odgovor ne bi imel toliko veljave kot sedaj, ko se je položaj razčistil. Čehoslovaška se nahaja v najbolj silni krizi od začetka svojega obstanka. Obenem je čehoslovaška vlada čakala kaj bodo evropske velesile naredile za slučaj, da Nemčija v resnici začne ogrožati čehoslovaško neodvisnost. Premier Hodža bo poudarjal kardinalni princip politike čehoslovaške republike. Odločno bo prepovedal Hitlerju, da bi izvajal nekaj protektorat nad Nemci v Čehoslovaški. Resno bo posvaril Hitlerja pred težkimi posledicami, ki bodo nastale, ako Hitler ne bo niti dovolila, da se začne s kakšnimi pogajanjimi z Nemčijo glede nemške manjšine v Čehoslovaški. Čehi so postali bolj pogumni, odkar je francoska vlada izjavila, da bo Francija izpolnila vse svoje obveznosti napram Čehoslovaški.

Obisk pionirja

V našem uradu nas je posetil včeraj star slovenski pionir v Ameriki, Mr. John Kržišnik, ki je pred 22. leti prebival v Federal, Pa., a se je potem preselil v Burley, Idaho. Mož je še vedno zdrav in čvrst in kljub visokim letom zgleda še kot mladenič. Mr. Kržišnik ostane več tednov na potu predno se vrne v Idaho. Hvala lepa za obisk.

Smrtna kosa

Sinoči je preminul George Kochman, star 63 let, rodom Slovak in poznan med Slovenci. Tu zapuša soprogo Mary, dva sinova in dve hčeri. Delal je v NYC železniški delavnici in je bil član kovaške unije. Pogreb se vrši v ponedeljek zjutraj ob 8:30 iz hiše žalosti na 15919 Parkgrove Ave. pod vodstvom August F. Svetek. Bodi ranjkemu mirna ameriška zemlja!

Seja čitalnice

Seja S. N. Čitalnice se vrši to nedeljo ob 2. uri popoldne v čitalniških prostorih. Prosi se nadzorni odbor, da pride pol ure prej, da pregleda račune. — Tajnik.

Pismo

V našem uradu ima pismo iz domovine Mr. John Budnar.

Adamič in Simončič

Dan 14. marca bo velik dan za clevelandske sportnike, zlasti pa za Slovence. Jim Adamič, eden najboljših mladih sportnikov v Ameriki, ki mnogo obljubljuje in o katerem pravijo, da postane drugi Dempsey, je definitivno sklenil, da se bo boril v Arcni v Clevelandu dne 14. marca. Sedaj iščejo med sportniki nasprotnika za Adamiča in skoraj gotovo bo odločitev padla na Eddie Simmsa, znanega lokalnega slovenskega sportnika. Eddie Simms se je zadnje mesece mudil v Californiji, kjer je porazil skoro večino svojih nasprotnikov in si dobil jako dobro ime. Ako izberejo Simmsa, tedaj bo prvič v zgodovini rokoborbe, da si bosta stala nasproti dva rokoborca večjega slovesa in ki sta oba Slovenca.

Kitajci so baje v bitki zgubili 50.000 mrtvih

Sangaj, 3. marca. Glasom japonskih poročil so kitajske čete, ki se nahajajo na begu v provinci Sansi, zgubile najmanj 50.000 ljudi, ki so popadali mrtvi na begu. Nečloveško klanje se nadaljuje brez vsakega usmiljenja, ko tirajo japonske armade Kitajce proti Rumeni reki. Japonske armade tako hitro napredujejo, da morajo zrakovolci za njimi dovažati živež. Ob železniški progi, ki vodi od severa proti jugu, ležijo trupa mrtvih kitajskih vojakov na debelo eno poleg drugega. Temu nasprotno pa Kitajci trdijo, da tekot zadnjih dveh tednov niso imeli velikih zgb, dasi priznajo, da so morali prepustiti Japoncem deset okrajev Sansi province.

Delavska podpora

Cleveland Federation of Labor je včeraj odglasovala vso moralno in finančno podporo za obrambo Don Campbella in John E. McGhee, dva delavska voditelja, ki se nahajata že tri tedne pred sodnijo, da se zagovarjata na obtožbo, da sta izkoristila delodajalce in trgovce in izsiljevala iz njih denar. Tožbo proti obema je prvotno naperil Elliott Ness, direktor javne varnosti v Clevelandu. Dva najboljša odvetnika zagovarjata oba delavska voditelja. Tožba ta teden še ne bo končana in bo veljala približno \$25.000.

Vest iz domovine

Mr. Valentin Šuštaršič je dobil iz domovine žalostno vest, da mu je umrla sestra Angela Šuštaršič, stara 48 let. Umrla je v Zbiljah, fara Smlednik. Tu zapuša pokojna dva brata, enega v Kansasu, enega v Coloradi, eno sestro pa v stari domovini, imenom Ivanko Požar. Naj bo ranjki mirna ameriška zemlja!

Lepa hčerka

Vile rojenice so prinesle včeraj družini Mr. in Mrs. Mihael Gona, 1604 E. 41st St. zalo hčerko. Mlada mati se nahaja v University bolnišnici. Materino deklško ime je bilo Miss Ana Turk. Obilo sreče novorojenki kot tudi staršem!

Angleški parlament zahteva od vlade resnico o pogajanjih z Italijo. Dosedaj je vlada skrbno skrivala dogovore z Italijo

London, 3. marca. Opozicija v angleškem parlamentu, ki obstoji zlasti iz laboritov, je včeraj dan vpraševala ministerskega predsednika Chamberlaina zakaj se prikriva potek pogajanj od strani angleške vlade z Italijo. Radi teh pogajanj je odstopil angleški zunanji minister Anthony Eden in je bil na njegovo mesto imenovan lord Halifax. Premier Chamberlain je včeraj v parlamentu povedal le, da se pogajanja z Italijo nadaljujejo.

V prvi vrsti se gre za odpoklic tujzemskih prostovoljcev na Španjskem. Italija kot Nemčija zahtevata, da se odpokličejo vsi prostovoljci, to je, oni, ki se borijo na strani generala Franco, kot oni, ki so pod poveljstvom Madrida.

Kako daleč se je angleška vlada podala, ni absolutno ničesar znanega. Saj je angleški ministerski predsednik Chamberlain včeraj v parlamentu sam izjavil, da mu niti identiteta osebe, ki zastopa Italijo, ni popolnoma znana.

Nadalje je Chamberlain izjavil, da nima dosedaj ničesar definitivnega na rokah, pač pa sama ugibanja. Tako angleški narod premišljuje in špekulira kako vodi angleška vlada tujzemsko politiko.

Chamberlain je pa zanikal, da je angleška vlada pripravljena podeliti Italiji gotove prednosti pri Sueškem prekopu. Enako je izjavil, da je dvomljivo, da bi Anglija s posebnim posojilom pokrila laški državni deficit.

"Nepostavni" štrajki v Pennsylvaniji. Piketi kaznovani z visoko globo. Štrajk na univerzi

Philadelphia, 3. marca. V tem mestu je 71 večjih in manjših delavnic, kjer izdelujejo nogavice. Izmed teh jih je 65 zaprtih in zaposlenih samo 6. Uradniki unije American Federation of Hosiery Workers so izjavili, da so štrajki "nepostavni."

Delavci so pustili delo, ko je nepristranski odbor zavrnil zahtevo delodajalcev, da se znižajo plače, toda je odredil, da se zniža bonus, ki se je dosedaj plačeval uslužbencem. Delavci trdijo, da pomeni to, da se njihov plač zniža za 7 odstotkov.

Med onimi delavnicami, ki so ostale odprte, so največje v Philadelphiji, in kot so se izjavili umijski uradniki je štrajk samo 50 odstotkov uspešen.

New York, 3. marca. Mary Lavilla, stara 23 let, ki je piketirala pred tovarno, je bila kaznovana v globo \$100.00. Pike-tirali so pred neko pekarijo, kjer je prišlo do spopada med piketi

in med delavci, ki so ostali pri delu.

Philadelphia, 3. marca. Tukajšno Temple univerzo so morali včeraj zapreti, ko so odšli na štrajk uslužbenici pri kurilni napravi v poslopiju. Zaštrajkali so, ko je bil ravno najbolj mrzli dan v letu.

Uslužbenici so šli na štrajk radi prepira glede plač. Zapri-li so vso kurilno napravo in vodo za šest poslopij univerze kot tudi za 12 spalnic, kjer se nahaja dekleto. Vodstvo univerze pravi, da so uslužbenici lansko leto dobili večje zvišanje plač in da letos ne more plačati ponovnega zvišanja.

Baltimore, Mr., 3. marca. Senator Phoebeus je izjavil, da se bo odpovedal svojemu uradu kot delavski komisar, potem ko je bilo zaslisanje napram njemu končano. Obtožen je bil neredne uprave v svojem uradu. Baje se je komisar dal podkupiti, da je vpriparjal in poravnal štrajke.

Slovenski radio program

Na slovenskem radio programu bo v nedeljo igral redni orkester, poleg tega pa nastopiti popularni pevki Miss Caroline in Ann Budan in Miss Honey Kramer, katerih nastop je vedno dobrodošel radio poslušalcem. Poleg teh bosta igrala tudi John Gerk in Joe Zajc kot izvrstna harmonista. Program se oddaja v nedeljo od 1:00 do 1:30 popoldne na WGAR radio postaji pod vodstvom dr. James Mallya.

Davek na žganje

Državna zbornica v Columbusu je včeraj že četrto porazila predlog poslancu Ogrina, da plačujejo odjemalci žganja v državi trgovinah prodajni davek. Poleg teh bosta igrala tudi John Gerk in Joe Zajc kot izvrstna harmonista. Program se oddaja v nedeljo od 1:00 do 1:30 popoldne na WGAR radio postaji pod vodstvom dr. James Mallya.

Filmske slike

V soboto 5. marca se bodo kazale hrvatske filmske slike "Vinska trgatav v Dalmaciji," in sicer po želji dr. Abrašević, v sredo 9. marca pa na željo društva Majke Božje Bistričke, obakrat v Hrv. nar. domu ob 8. zvečer.

Tožba governerja

Pred desetimi dnevi je governer države Ohio Martin L. Davey vložil tožbo napram nekemu Lee Bradleyu, katerega je obdolžil krive prisrege. Bradley je trdil, da je na nasvet governerja delal pogodbe z avtnimi tvrdkami za prodajo avtomobilov državi Ohio, in da bi si on in governer delila dobičke. Gov. Davey je označil to izjavo kot navadno krivo prisrege, dal Bradleya zapreti in obravnava bi se imela vršiti pred mestnim sodnikom Addamsom v East Clevelandu. Zagovorniki Bradleya so pa izjavili, da sodnik Addams ni verodostojen, ker je prijatelj governerja, nakar je Common Pleas sodnija odredila, da se tožba vrši pred načelnikom mestne sodnije v Clevelandu. Načelnik mestne sodnije, sodnik Griffin, bo te dni enkrat določil dan obravnave.

Boljšje plače

Državna postavodaja v Columbusu je zvišala mesečne plače stražnikom v državnih ječah za \$20.00 na mesec.

Pogreb De Noewer

Pogreb ranjke De Noewer se vrši v ponedeljek ob 2:30 popoldne in ne v soboto.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

88

No. 52, Fri., March 4, 1938

Viharji in nevihte v Evropi

Pretekli teden je starodavna Evropa doživela zopet mnogo viharjev in neurja, kakoršnjega je sicer že vajena, toda ki je to pot grozil razbiti vs kolektivno varnost, katero so vsaj v malem deležu uživale razne državne meje, ustvarjene po versailski mirovni pogodbi po zaključeni svetovni vojni.

Hitler je vladar, ki se zadnje čase največ oglaš v javnosti. Malo je manjkalo, da ni spravi Avstrije v svoj žep in tako prekršil slovesno pogodbo, katero so podpisali zastopniki nemškega naroda, ki so se obvezali v dotični pogodbi, da bodo za vse večne čase spoštovali neodvisnost in samostojnost avstrijske republike.

Nevihta, ki se je dolgo zbirala nad staro Evropo, je izbruhnila s polno silo, ko je Hitler govoril v nemškem parlamentu o dosedanjih uspehih nemške politike in o bodočih zahtevah, ki jih bo stavila Nemčija Evropi. Skoro ob istem času je prišlo do večje krize v angleškem ministerstvu, ko je bil minister za zunanje zadeve, Anthony Eden, ki se ni strinjal s politiko ostalih ministrov, prisiljen odstopiti. Zaropotalo je tudi v Čehoslovaški, ko je Hitler namignil, da bo Nemčija tudi tja stegnila svoje prste in "posredovala" v pri-log nemške manjšine v omenjeni republiki.

Ko je bila podpisana versailška mirovna pogodba, ki je spremenila meje skoro večine držav v Evropi, pa tudi zunaj Evrope, so obenem ustanovili tudi Ligo narodov, ki naj bi bila nekaka garancijska sila in moč, da ne bo prišlo več do svetovnega oboroženega spopada. Namen Lige je bil delovati za mir, za mednarodno sodelovanje in končno povzročiti splošno razorožitev med narodi. Liga garantira vsem svojim članom njih ozemlje in neodvisnost, skratka, skuša-ja je ohraniti položaj tak kot je bil.

Nekako deset let potem, ko je bila Liga ustvarjena, je še precej pošteno poslovala. V Genovi, kjer je imela Liga svoj glavni sedež, je skoro nastala nekaka prestolnica vseh držav, ki so pripadale k Ligi. Tu so se zbirali diplomati, tu so se vršile debate, namesto da bi se grozilo in hujskalo na vojno, mnogo vojn se je znalo preprečiti na miren način. Le vprašanje razoroževanja je ostalo nerešeno, ker nobena država ni hotela biti prva pri tem.

A tedaj se je položaj spremenil. Japonska je izstopila kot članica iz Lige narodov, potem ko je slednja obsodila Japonsko, da si je na silen način prisvojila Mančukuo in tako eno članice Lige oškodovala za njeno ozemlje. Že je Liga narodov govorila o sankcijah napram Japonski, toda Japonska je šla brez Lige naprej in dovršila zasedbo Mančukuo države. Tu se je prvič izkazalo, da Liga narodov nikakor ne more uspešno poslovati, da nikakor ni zmožna preprečiti vojne in kontrolirati nastopa svojih članic.

Istega leta je izstopila kot članica Nemčija, ki je bila razjarjena, ker ji Liga narodov ni dovolila, da bi se oborožila. Mirovna pogodba je dovoljevala Nemčiji samo toliko moštva, toliko vojnih ladij in orožja. Nemčija je zahtevala več, Liga je rekla, da ne dovoli, in Nemčija je Ligo narodov obrnila hrbet. Leta 1936 so nemške oborožene čete vkorakale v Porenje, dasi je bilo to v direktnem nasprotju z versailsko mirovno pogodbo. Francija je bila črna od jeze, Liga je kritizirala, toda Nemčija se je smejala in žela uspehe. Liga je postala brez vsake moči.

Italija je začela z ekspedicijo v Abesinijo, katero si je končno podvrkla. Liga je protestirala, toda Italija se je borila naprej. Liga narodov je proti Italiji začela izvajati sankcije, ki so pa članice Lige bolj prizadele kot pa Italijo samo. In zgodilo se je, da je tudi Italija izstopila iz Lige narodov. Liga se je zopet izkazala kot telo brez moza in krvi. In danes je 30 istih držav, ki so protestirale proti laški okupaciji Abesinije, ki so članice Lige narodov, priznalo Italiji — Abesinijo kot njeno kolonijo.

Tako je padel vpliv in vodstvo Lige od leta do leta. Liga je sramotno povsila oči, ko so naciji zasedli svobodno mesto Gdanjsk, Liga je v nemi slabosti molčala, ko se je japonska vojaška sila navalila na Kitajsko. Liga narodov ni mogla preprečiti, da se niso vsuli v Španijo tisočeri tujezemski prostovoljci, od ruskih komunistov do laških fašistov.

V Evropi so začele naraščati fašistične države, Liga pa propadati. Nobena država ni danes več varna, da ne bi bila preko noči napadena od sovražnika. Francija in Anglija sta najmočnejši članici Lige narodov, toda ali naj začnejo vojno proti ostali Evropi, da priboriti Ligi narodov spoštovanje?

Kaj pravite?

Torej je vendar umrl trapasti laški pesnik D'Annunzio. Tako živi zdaj v Italiji samo še en norec, katerega ime lahko vsak ugane.

Tri sestre albanskega kralja Zogu krožijo zdaj po Ameriki. Vse so še ledig pa frel, pa na vso moč zatrjujejo, da niso prišle iskat ženinov. Tg jim pač radi verjamemo, ker ne bodo imele kak-ke posebne dote, ki v Ameriki nekaj šteje. Prišle so tudi prepo-zno, ker je predpust že minil.

BESEDA IZ NARODA

Na znanje javnosti

Radi precej razburjenja v naselbini med ljudstvom se mi vidi potrebno naznaniti javnosti, da naj se vsak pomiri, ker je odbor, ki se zanima za operno prireditve g. Franjo Schiffrerja, vso zadevo natančno preiskal in pronašel, da ni nikjer ničesar namenoma zakriviljenega, da bi se smelo ali moglo katero stran-ko ali posameznika natolcevat ali obsojati.

V ta namen sta se vršili dve seji. Poseben odsek, ki je bil izvoljen na seji zastopnikov, je prav natančno zaslišal vsestransko osebe, ki so bile prizadete in prišel na jasno, da se je vse to pripetilo radi telefoničnih poročil mesto ustmenih, kjer so se vrinile pomote.

Gospod umetnik Schiffrer kakor tudi dr. James Mally sta se popolnoma sporazumela in sedaj vlada popolno soglasje za skupno delovanje za operno prireditve v nedeljo večer.

Mi vemo, da se dr. Mally z vso vneto zavzema za naš radio program in da skuša vse najbolje, da se isti izvršuje v kredit naroda.

G. Schiffrer se je zelo odločno izrazil, da on nikakor ne želi, da bi bil on kot umetnik vzrok kakšne medsebojne kritike. Umetnik želi odnesti in tudi tu-ka pustiti najlepše vtise o naši metropoli.

Odbor se zelo veseli, da se je dosegel tak potreben sporazum. Ako ne bi bili zadeve preiskali, bi se bila godila krivica enemu ali drugemu in ostali ljudje bi se sovražili in to po-polnoma neupravičeno.

Na vse to pa sedaj, rojaki, bodimo počasni za razburjenje in pravični v sodbah, da ne bo-mo komu delali krivico, katero smo potem dolžni, če jo storimo, tudi popraviti. Eno zla beseda lahko veliko škoduje. Delajmo združeni za nedeljski operni na-stop!

Anton Grdina, predsednik.

V nedeljo na koncert

Teden za tedom se nas vabi, zdaj tu, zdaj tam, in kamor gremo, povsod vidimo lepo udeležbo in zadovoljno razpoloženje. In ravno to je vzrok, da se ne utrudimo, ker dobro vemo, če ostanemo doma, nam bo gotovo žal, ko slišimo druge pripovedovati kako izvrstno je bilo. Glavno je pa to, da pomagamo gotovi skupini do uspeha in ob istem času si vcepimo nov pogum za nadaljnje delovanje, bodisi v kulturnem ali izobraže-valnem smislu. Vsaka prireditel-tem potrebuje obilo žrtvovanja kakor tudi dela od strani tistih, ki nam predstavljajo in ni več kot prav in obenem je tudi naša dolžnost moralno in gmotno po-magati, seveda vsak po svoji moči. Vsak človek ima nekaj, kar lahko razpolaga z drugim, eni, na primer, svoj talent, dru-gi sloves, potem zopet drugi de-nar in obilo dobre volje in ako združimo vse to ter drug druge-mu pomagamo, potem smo vsi na dobri poti. In koncem konca je pribita resnica, da kar stori-mo za prosep svojega naroda, to bo ostalo za nami. Saj vselej s srčnim čutom obujamo spo-mine na tiste, ki so kaj doprine-sli za povzdigo naroda. In v bo-doče bodimo še bolj zavedni na-pram tistim, ki se trudijo in ob-segajo talent in moč vzpeti se še do višjih ciljev.

Prihodnjo nedeljo večer se vrši v naši naselbini oziroma v S. N. Domu na St. Clair Ave. koncert opernega basista g. Franjo Schiffrerja, ki je prišel v Ameriko za kratek obisk in predno se vrne v Evropo si je

štel v svojo dolžnost, spoznati se z ameriškimi Slovenci ter v tem kratkem času nam pokazati svojo pevsko zmožnost. Slo-venskih opernih pevcev nima-mo na izbiro. Na prste jih lahko seštejemo. In to pomeni, da bi se ob takih prilikah morali vsi zavedati, da je naša narodna dolžnost odzvati se vabilu in ta-ko izraziti svojo gostoljubnost in obenem dokazati pevcu, da Slovenci ljubimo slovensko pe-tje in posebno še iz grla umet-nika. Pomnite, dragi rojaki in rojakinje, da bo to izreden kon-cert v sporedu in petju in zato naj bi bil izreden tudi v obliki napolnjene dvorane. Koliko lep-ši vtis bo odnesel naš rojak od ameriških Slovencev, ako mu bomo dejansko pokazali svoje zanimanje. Pridite torej vsi, ki količkaj ljubite lepo petje in ko bo g. Schiffrer vzel slovo od nas, bomo lahko s ponosom pi-sali: saj je bil naš in mi smo se odzvali! Torej na svidenje v ne-deljo večer v S. N. Domu ob osmi uri!

Albina Novak.

"Micki je treba moža"

Pri nabito polni dvorani je zadnjo nedeljo postavil zbor Ilir-ija na oder Slovenskega doma na Holmes Ave. narodno veselo-igro "Micki je treba moža".

Čas predstave je bil napove-dan za pol osmo. No, predstava se je pričela eno minuto in pol pozneje. Torej naj bo v tem pr-vo poklon režiserju Rakarju.

Ta veseloigra je v štirih de-ja-njih in precej težka. Igralci morajo biti res izurjeni, da po-dajo vse karakteristike vlog, ki niso lahke. In reči se mora, da so bili vsi izborni. Če ne bi pa-krat delala izgovorjavanja sloven-ščine tu rojeni mladini preglavi-ze, bi bilo perfektno. Ampak to ni nikakr nedostatek, pač pa je celo častno, da se tu rojena mladi-na toliko nauči.

Lavorike so odnesli: g. Ra-kar, g. Mrgole, gđc. Ansovar, ga. Narobe, gđc. Tomažin, gđc. Gornik in g. Trampuš. S tem ni rečeno, da tudi drugi niso izbor-no igrali, ampak gori omenjeni so igrali še posebno dobro.

Matevža Goricanca je igral Frank Mrgole precizno. Imel je veliko vlogo, pa jo je izvršil brez hibe. Bil je res pravi staro-krajski kmet in kadar je še iz-govoril ali "zavil" po krško, se nam je prav dopadlo.

Micka, njegova hčerka-edini-ka, v osebi gđc. Tomažin, je bila jiha in na srčku bolna dekle, ki se je dobro uživala v vlogi. Tu-đi pozneje kot nevesta, ko je vendarle dobila moža, je bila do-bra in ponižna kmečka nevesti-za.

Deklo Uršo je igrala gđc. An-sovar. Zdi se, da je bila to ena glavnih vlog in dosti se je mora-la učiti, ker se ji ni prav nikjer zataknilo. Imenitno je igrala in je bila res prava dekla, ki je bila obenem za gospodinjjo zadnjih dvanajst let pri Goricanu. Nje-ne kretnje so bile vselej na me-stu. Lahko se ji izroči vsako vlogo.

Janeza, ženina in dr. Poljanca je igral Frank Eržen. Bil je precej boječ kmečki ženin, kot mora biti. Posebno je bil pa do-ber kot zdravnik. Samo parkrat mu je slovensčina delala težave, ampak se to na splošno ni opa-zilo, ker se je znal dobro in hi-tro izmazati.

Naclo, hribovsko kmetico, je igrala ga. Narobe. Te vloge bi pa gotovo ne mogla nobena dru-ga boljše pogoditi. Bila je res prava in ponosna kmetica, ki se zaveda, da njen grunt ni zadnji v fari. Jej, kako je znala nasto-piti! In pa kako oblast je imela nad sinom! In kar po domžalsko

jih je zmivala vse skupaj, ker niso dovolj obrabljali njenega si-na, ki ga je prignala na ogled. Vsa čast, Mrs. Narobe in še bi vas radi videli na odru v kaki taki vlogi.

Njenega sina Nacka je igral pa naš neprekosljivi Martin Ra-kar. No, ta je bil pa naravnost sijalen. Tako je igral bebastega in že v letih fanta, da je ob-činstvo kar norelo in igralci ni-so sploh mogli do besede, da bi se bila slišala, kadar se je Nacek le zgani. Njegova vloga je bila igrati beba, ki se pa vendar ne-koliko zaveda, da nežni spol ni kar tako brez potrebe na svetu. Rakar je vselej neprekosljiv, kadar pride na oder.

Bil je obenem tudi režiser igre in jo je vodil res fino ter dobro navadil igralce v tej veseloigri, ki je, kakor rečeno, precej težka in zahteva mnogo vaj.

Repla, pobiravka jaje in pri-znana vaška klepetulja je bila pa gđc. Gornik. Kot peresce se je vrtela po odru in vse vedela, pa vse videla. Prava vaška opravljiva in klepetulja. Tudi če bi iz starega kraja prišla, bi ne mogla biti boljša.

Za strica in starešino Korena je bil pa S. Trampuš. Bil je res pravi kmečki starešina, visok in suh, pa moder in preudaren v izgovarjavi. Sposoben je za več-je vloge in kakšnega kmečkega župana bi imenitno igral.

Druge vloge so bile manjše in dobro pogode. Na zadnje so igralci in igralke vprizorili še pravo kmečko oheet in peli zdrav-vice.

Občinstvo je bilo sila zado-voljno in hvaležno. Vsem je igra jako ugajala. Če bi bili od-mori malo krajši, ne bi bilo nič napačno. Zlasti še, ker je bil tak drenj in vročina.

Vse priznanje gre zboru Iliri-ji, to je, igralcem in gralkam za prednos te igre, predvsem pa, seveda, režiserju g. Rakarju. Le še prireditel kaj, vas bomo radi prišli gledat, ker vemo, da bo-mo uživali.

Tony Stepech,
Box 302.

Skrjančki in Slovan

Zanimiv dopis iz West Virginije

Shinnston, W. Va. — Prilo-ženo zopet pošiljam naročnino za Ameriško Domovino za eno leto. Ker imam sedaj ravno do-sti časa, bom pa nekaj več na-pisal, da bodo tudi drugi vedeli, kako se nam godi tukaj. Z de-lom se ne morem pohvaliti, ker delamo samo po dva dni v te-dnu. Zato imamo pa tudi dovolj prostega časa.

Večkrat berem v Ameriški Domovini, kako urednik vabi rojake, naj se potrudijo za dr-žavljanstvo. Seveda je držav-ljanski papir potreben, ker brez tega kmalu ne bo smel biti nih-če v tej deželi, pa tudi dela ne bo dobil. Tudi tukaj vprašajo, če imaš papir, kadar kdo vpraša za delo.

Tudi mene je Ameriška Do-movina napotila, da sem se začel brigati za državljanstvo. Še danes sem temu listu iz srca hvaležen za to. Drugače bi morda tudi jaz ostal brezbrizen in danes bi ne mogel dobiti de-la. Danes imam državljansko pravico in nihče mi nič ne more.

Seve, jaz sem ga dobil tukaj. Nimamo sicer nobene šole za državljanstvo, kot jih imate v Clevelandu. Pa takrat, ko sem jaz iskal pravice, ni bilo tako natančno. Samo večkrat sem moral iti v Clarksburg in pisa-rije so morale iti vse skozi Pitts-burgh, Pa. To je vzelo precej časa.

Sodnik, pred katerega sem bil prišel, je bil jako priazen. Par vprašanj mi je stavil, ka-tere sem mu hitro odgovoril, pa je bilo dobro. Ko sem mislil, da je že vse v kraju, mi pa še reče: "Počakaj še malo!" Ustrašil sem se. Pa ni bilo nič hudega. Vprašal me je samo, odkod sem doma. Povem mu, da sem Slo-venec. Nato mi reče, če verja-

mete, al' pa ne, da so Slovenci dobri ljudje. No ja, meni se je kar dobro delo. Njegovega ime-na ne vem, pa je že moral biti slovenske krvi.

Za Italijane je bil pa bolj strog. Odrekel pa ni državljan-stva nikomur, razen eni Itali-janki, ki ni vedela v kateri drža-ve se nahaja, čeprav je bila že 25 let v West Virginiji. Enega je nekaj krivil, ker ni vedel svo-je hišne številke. No, ker so pa priče zanj dobro govorile, ga je spustil.

Največ sitnosti je s prvim pa-pirjem. Ko ima človek enkrat tega, potem je lažje. Nikomur ni treba več odlašati radi držav-ljanstva. Prej ko ga imaš, bolj boš brez skrbi, ker se nič ne ve, kaj še pride.

V Ameriški Domovini sem bral, da bi nekdo rad solatno seme iz starega kraja. Jaz ga imam naravnost iz Ljubljane. Seme sem dobil od Mr. Mohor-kota, ki dobiva take stvari na-ravnost iz Ljubljane. Ravno ta-ko se dobi pri njem ajdova mo-ka, na kamnih zmletka, ki je naj-boljša. Jaz sem jo kupil 100

funtov, pa se napeštam ajdovih žgancev za ves dan. Mr. Mohor-ko mi je poslal tudi en staro-krajski pipec. Je prav tak, kot so bili včasih. Kdor hoče torej kake take stvari iz starega kra-ja, naj se obrne na Mr. Mohor-kota. Pri njem se dobe tudi zdravilne rože iz starega kraja, pa tudi Marijacejske kapljice, ki so jih v starem kraju ženske tako obražale. Mr. Mohorko-tu sem naročil, naj da oglas v Ameriško Domovino. Rekel mi je, kadar bo zopet dobil veliko zalogo teh stvari iz starega kra-ja, da bo oglašal v Ameriški Domovini. Kdor želi pa zvedeti njegov naslov, naj piše meni in mu ga bom poslal. S pozdra-vom,

Tony Stepech,
Box 302.

Skrjančki in Slovan

Euclid, O. — Naši mladi Škr-jančki se pridno pripravljajo za koncert in igro na Materin dan 8. maja, da bo prireditel bolj uspeva v počast materam. Opominjam slovenske starše, ki nimajo še svojih otrok pri mla-dinskem zboru Škrjančki, da je sedaj še čas jih vpisati, da se bo-do skupno učili za prihodnji koncert, ker pozneje se jih ne bo moglo sprejemati. Apeliram tu-di na vse tiste starše, ki ste ime-li svoje otroke že pri zboru in so iz enega ali drugega vzroka prenehali hoditi k pevskim va-jam, da jih pošljete nazaj; spre-jeti bodo nazaj v zbor z vse-ljem. Naznanjam tudi staršem Škrjančkov, da se vsi prihod-nja seja v nedeljo 6. marca ob dveh popoldne v navadnih pro-storih. Prosim vas, da se udele-žite seje polnoštevilno, ker ima-mo za ukrepati razne in nujne zadeve za koncert in v korist zbora.

Pevci zbora Slovan so me vzeli precej na piko zadnje čase. Zakaj, ne vem. Morda zato, ker sem v mojem zadnjem dopisu poročal, da bodo igrali na Slo-vanovem plesu 19. februarja bratje Kristof; igrali pa so Slej-kotovi fantje, ki so se prav dobro postavili. Predsednik zbora, L. Laušin, me je prav prijazno sprejel takoj, ko sem stopil v dvorano ter me pozdravil z be-sedami: "Ti, kaj ne veš, da da imamo zdaj druge godce? Kaj si pa pisal v dopisu? Bolj slaba ti bo predla nocoj."

Jaz sem bil že v strahu, kaj bo, pa ni bilo nič hudega, ker ta-ko prijazni družbi, kot je bila tam, se vse pozabi, tudi na strah in koncem konca sva zapela z ljubljanskim čevljarjem A. Ogrinom: V dolini tih selo je . . . brez tenorja. Našem Novaku sem pa strašno zameril, ker me raznaša po celi vasi. Ca-kaj, Tone, prideva že skupaj, boš že tretal za pašareto in eno,

cigaro. In za Slovane boš moral sam skrbeti in jim podariti ene-ga srnjaka, čeprav greš takoj na lov za njim v Pennsylvanijo. Saj si lovec, postavi se, do je-seni boš že nazaj. Koncert 1. maja bomo kar brez tebe opra-vili. Pozdravi!

F. Požar.

Koncert g. Schiffrerja

Zopet bomo imeli priliko sli-šati pevca iz domovine. To pot opernega basista in koncertne-ga pevca g. Frana Schiffrerja, ki poseduje najvišjo kvalifika-cijo na polju pevske umetnosti. On se je doslej umetniško ude-le-stvoval v raznih državah Ev-rope, pred vsem v Italiji, Nem-čiji in Franciji. Zato je moja iskrena želja, da posetimo nje-gov koncert v največjem števi-lu. Vsakemu posetniku tega koncerta že v naprej zagotav-ljam, da mu ne bo nikoli žal, da se je udeležil tega večera, to je v nedeljo 6. marca ob osmih zvečer v Slovenskem narodnem domu.

Za večje sporazumljenje med nami Slovenci in za večjo kulturno zavest, beležim

Louis Belle.

Schiffrerjev koncert

Cleveland, O. — Med nami se nahaja sin slovenskih planin, sin naše bele Ljubljane, naš od-lični operni basist, g. Fran Schiffrer. Pozdravljen, dobro-došel v naši ameriški Ljubljani, Vam srčno kličemo vsi!

V nedeljo 6. marca, točno ob osmih zvečer, priredi ta naš sla-vni gost koncert pod pokrovit-elstvom ujedinenih kulturnih društev v auditoriju SND, 6417 St. Clair Ave. Vstopnina 50c, 75c, \$1.00.

Iz duše umetnika se bo dvigni-la naša slovenska pesem. Ona pesem, ki ga je dvignila v tujini ter mu pomagala do slovesa. Ona pesem, ki ga tolaži, kadar se zbi-rajjo črni oblaki nad njim. Da-da, ona pesem bo priklopila iz globočin srca umetnika, tako močeno, tako lepo, da bo takoj osvojil vsa srca navzočih.

Vabljeni ste vsi ljubitelji slo-

venske pesmi od blizu in daleč,

posebno oni, ki sami želijo do-

višje pevske izobrazbe, kajti od

njega se boste marsikaj naučili.

Z navzočnostjo pokažimo svojo

kulturno našemu gostu. V imenu

ujedenjenih kulturnih društev

vabim vse zavedne Jugoslovane

na koncert.

Marjanca Kuharjeva.

— Za božične praznike je obi-skalo Slovenijo 225 Goricanov. Odpeljali so se v petek 24. de-cembra zjutraj in po dolgo-trajni vožnji so prišli v Lju-bljano šele popoldne. Vrnili so se v torek 28. dec. to pot pa nekoliko hitreje, ker so prispe-li v Gorico v teku petih ur. Za božične praznike in na novo le-to sta prišla dva vlaka Trža-čanov. Z njimi se je pripeljalo tudi mnogo Kraševcev. Prvi vlak se je vrnil domov na Sil-vestrovo.

Če verjamele al' pa ne

Pri Nackovih so dobili pun-čko. Oče, ves srečen, reče sin-kotu, ki pride iz šole domov: "Tonček, štoriklja ti je pri-nešla luštano sestroico danes dopoldne. Jo hočeš videti?" "Ne! Ampak štoriklja bi rad videl," se odreže Tonček.

△

Oče so rekli: Micki je treba moža! In so mislili, da bi bil on-gav Matevž kot nalašč za-njo. Pa to Micki tudi namig-nejo.

Ona se pa našopiri: "Kaj! Tega? Tega pa že ne maram za moža!"

"Ti, kdo te bo pa vprašal, če ga češ ali ne," so oče hudi. "Ali je Evo kdo vprašal, če ho-če vzeti Adama?"

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po ameriških izvirih E. Mays

"Kot bekdži sem seveda jaz mušir — vojni maršal — zbiganskim slavnim čet. In po vseh pravih velike strategije jih bom vodil. Razdelil bom svojo vojsko na dve armadi, vsako bo poveljeval divizijski general. Skrivaj in tiho bomo obkolili sovražnika in ga ujeli. Ne more nam uiti, od dveh strani bomo prišli nad njega."

"Jako dobro! In na bojnem pohodu vam bo igrala vojaška godba?"

"Da! In sovražnik se nas bo prestrašil, še preden nas bo zagledal. Zvezane ti položimo lopove pod noge!"

In ker vidiš, kako smo pogumni in drzni, ti s tistima dvema koštrunoma ni treba šele čakati, da se vrnemo z zmago ovcenčani. Koj sedalje jih lahko daš zaklati in speči. Prišel sem s seboj ženske, ki se na tak posej zelo dobro razumejo. Na dvorišču so, začele so že. Kose nad repom, ki so najboljše in najsočnejše, ti dobiš vi, kajti prav dobro vemo, da tako predpisuje vljudnost in olik."

"Torej tudi ženske bodo polne?"

"O, drugi ljudje tudi. Pogledaj na dvorišče! Videl boš tudi sinove in hčere naših žen!"

"Če je taka, pa povej kaj, naj vam da štiri koštrune!"

"Ves radosten je vzkliknil: 'Effendi, tvoja usta preki- pevajo dobrotljivosti! Ampak glavne stvari ne pozabim, — kdo dobi kožuhe?'"

"Razdeli jih med najpogumnejše junake!"

"Da, tako je prav! Gotovo dobim tudi jaz vsaj enega."

Naj začne tvoj spremljevalec z nagovorom! Težko že brzdam gorečnost svoje junaške vojske."

Vrnil se je s svojo vojaško godbo v gostilniško sobo. Halef pa je stopil med vrata in res pričel svoj nagovor.

In prav mojstrski se ga je iznebil. Radodarno je delil zve- neče naslove na vse strani, ne- premagljivi junaki, slavni vi- tezi, pogumni branitelji domo- vine so se mu kar sipali iz ust, vmes pa je natrosil žgoče za- bavljivke, ki smo jih pa seveda samo mi razumeli.

Ko je končal, je zadonel glas, ki sem se ga tako prestra- šil, da sem vključil bolni nogi planil s stola. Bilo je, kot da nabadajo pol tucata divjih ameriških bivolov na raženj.

Ves zavzet sem vprašal hand- žijo, kaj se je zgodilo.

Poučil me je:

"Tisto je bila zurna. Zatro- bila je k odhodu."

Črna vojska je vrela iz so- be. Z ulice se je čul glas muš- rja, vrhovnega poveljnika, raz- delil je vojsko v dve armadi. In nato no junaki odkorakali.

Spet se je oglašila zurna in bilo je, kot da se vseh dvanajst bivolov peče na ražnju in tuli smrtnih bolečinah. Tudi flav- ta se je oglašila. Poskusila je mično gostolevko, pa je obli- čala in gostolevka se je pora- zubila v divjem cviljenju. Bo- ben je zaropotal in za njim tamburin. O goslin in o gitari pa ni bilo nič slišati. Njuni ne- žni, krotki glasovi so utonili v viharju močnejših, boja vaje- nih pihal in tolkal.

Glasovi so slabeli, čim bolj se je črna vojska oddaljevala. Čulo se je le še, kot da bi ve- ter poživljal krog oglov, in nazadnje so bojni glasovi za- mrlji v otožnem cviljenju, ka- ker če lajni zmanjka sape.

Prepuslil sem junake njho- vi usodi, posedli smo in si na- devali čibuhe. Na dvorišču so plapolali ognji in čakali na mastne koštrune, komad pe- petnajst piastrov. Za tako ceno

si je človek že smel privoščiti velikodušnost.

Handžija je prisedel k nam poiskal svoj čibuk, si ga nade- val z našim tobakom, prižgal in se vdal ugibanju, ali bodo zbi- ganski junaki polovili vse štiri roparje, ali tri ali dva ali sa- mo enega — ali pa morebiti nobenega.

Kazal je pri tem obraz, ki mi ni ugajal. Zahrbtnen je bil. Mož je bil pošten, pa nekaj mi je prikrival, kar je bilo v tesni zvezi z bojnimi pohodom.

Zabrljen je vprašal:

"In če se nam ne posreči — kaj bo potem?"

"No, lopovov ne bomo dobi- li."

"Menim." je urno popravil, "kaj bo s pivom?"

"A tako —! Pili ga bomo vkljub temu."

"In koštruni —?"

"Pojemo jih vkljub temu."

"Govoriš ko modrijan, effen- di! Kajti če lopovi odnesejo pete, nam tudi največje juna- štvo naših bratov nič ne poma- ga. In piva in koštrunov bi ne dobili —"

"Vrhovni poveljnik bo že po- skrbel, da bodo odnesli zdrave pete! Vojaška godba jih bo opozorila, kaj se pripravlja."

O pravem času se bodo umak- nili. Če jih namreč že prej ne bo kdo posvaril —"

"Posvaril —? Kako misliš?"

"No, bekdži bi utegnili stopi- ti k njim ven na polje, izdal bi jim, da zaman čakajo na nas, ker smo že doma."

Gledal me je, kot bi ne ve- rjel prav, ali mislim zares.

"Kaj si neki misliš, effen- di —!"

"Mislim si to, kar je čisto lahko mogoče in tudi zelo ve- rjetno. In razen tega bi jim utegnili mimogrede tudi sveto- vati, naj se nekoliko umakne- jo, ker jih misli napasti zbi- ganska črna vojska."

"Tega vendar ne bo storil —! Pregrešil bi se zoper svojo dol- žnost!"

"Kaj pa, če si mu ti tako naročil?"

Zardel je, gledal v stran in odgovoril z negotovim glasom:

"Meniš, da bi bil sposoben takega izdajstva?"

"Tako čudno pretkano me gledaš —. In tvoja velika skrb za življenje tvojih junakov je čisto izginila in tvoj prvi ju- nak je prispel tako pozno, da- nes sumim, tvoj bekdži je šel na sprehod ven na polje, je tam slučajno našel naše so- vražnike in jim povedal, kaj se pripravlja zoper nje."

Pa ničesar ti ne očitam. Skrb za dobrobit tvojih poda- nikov ti ne da miru —. Upam, da jih ne bo mnogo padlo."

V šali in smeje se sem govo- ril. Tudi sam se je zvito smeh- ljalo.

"Borili se bodo ko, levi, ef- fendi!"

In da bi napeljal besedo na drug predmet, je vzel v roke medvedarico, ki je slonela ob steni, in pravil:

"Takihe pušk kajpada ni- majo! Pa tudi tiste niso slabe, ki jih imajo. Z našo puško bi seveda ne razstrelil težke že- lezne sponke, kakor si jo ti go- ri v Dere kulibi. Take težke puške še nisem videl."

Ogledoval si jo je.

"Ti ni pretežka na potova- nju?"

"Vajen sem je."

"Čemu pa izdelujejo tako težke puške? Te vendar roka boli, kadar meriš!"

"Takihi pušk dandanes ne izdelujejo več. Tale puška je že zelo stara. Pravijo ji med- vedarica, ker so take puške rabili pri lovu na medvede. V Ameriki živijo medvedi, ki ima- jo siv kožuh. Tako velik in mo-

čan je tisti medved, da vola odnese v gobcu. Kroglja iz lah- ke puške mu ni kos, le takale težka puška ga podere na tla."

"Si že tudi ti streljal take medvede?"

"Da. Čemu pa bi mi sicer medvedarica?"

"Ampak pri nas vendar ni takih medvedov —. Čemu pa jo nosiš tod s seboj?"

"Ker pridem na svojem po- tovanju v kraje, kjer sicer ne živijo medvedi, pač pa druge velike živali. Streljal sem z njo na leva in na črnega panterja. Sicer pa omogoča takale puška prav zato varen strel, ker je težka. In da tudi sicer zelo ko- ristna, to si danes sam zvedel."

"Je nabita?"

"Da. Po vsakem strelu jo nabijem. Taka je navada med pravimi lovci."

"Pa jo bom rajši djal iz rok."

Položil jo je na mizo in pri- jel za repetirko.

"Kaka čudna puška pa je tale?"

Omeniti moram, da smo se- deli pri mizi ob odprtem oknu. Sam sem sedel z obrazom obr- njenim k oknu, Halef pa je kazal oknu hrbet. Na moji des- nici je sedel handžija, na levi Omar, za menoj pa je stal Očko. Pravkar si je iznova na- deval čibuk in vstal, da si ga prižge ob svetiljki. Obstal je in gledal handžijo, ki je polo- žil medvedarico na mizo, k sre- či tako, da mi je bila ravno pri roki.

Handžija je ogledal repetir- ko, razlagal sem mu, da lahko z njo ustrelim petindvajset- krat, ne da bi bilo treba na- bijati.

Razlago je nenadoma pre- kinil grozen krik Očkov.

"Effendi —! Za božjo voljo —! Pomagaj —!"

Ozrl sem se.

Kazal je na okno. Njegove oči so bile široko odprte in njegov obraz je bil smrtno bleđ. Živa podoba je bil oka- menela strahu.

Pogledal sem za njegovim prstom in videl puškino cev, merila je naravnost na mene. Slonela je na podoknici in stre- lec je stal zunaj na cesti. Ni- sem ga videl. Le to sem vedel, da meri na mene.

V takih trenutkih misli člo- vek po bliskovo in stori po bli- skovo hitro to, kar je edino prav in za kar bi sicer rabil dolge minute.

Puška je merila na moje čelo. Nisem niti videl cevi, le us- tje. Da sem se prestrašil le za trenutek, po meni bi bilo. Na- glo, po bliskovo naglo sem mo- ral nekaj ukreniti.

Če sem umaknil glavo, bi zadelo Očkota, ki je stal za me- noj. Ne, oba sem moral rešiti, sebe in tovariša.

Naglo sem premikal glavo, da strelec ni mogel več varno meriti, pa zgrabil za medveda- rico.

Da sem prijel za puško, te- ga strelec ni videl, ker je bila miza nižja ko podoknica. Vi- del pa bi bil, če bi bil dvignil puško k obrazu. Podržal sem medvedarico k ustju cevi ter sprožil oba strela skoraj ob- enem.

Vse to se seveda ne da tako naglo pripovedovati, kakor se je zgodilo. Od Očkovtvega kri- ka pa do strela ni minila niti sekunda. Še je odmeval njegov krik po sobi in že so počili tri- je strelji, moja dva in moril- čev. Kajti tudi tisti je ustrelil, ki je stal ali čepel zunaj pod oknom. K sreči za drobec se- kunde prepozno.

Strelom se je odzval zunaj presunljiv krik.

Halef je prhlil na noge. Ker je sedel s hrbtom obrnjen k oknu, vobče ni videl cevi, ki je slonela na podoknici.

"Kaj pa je, gospod —? Streljal si!"

(Dalje prihodnjič.)

Usoda slovenske trpinke

Cleveland, O. — Bila je skromna, ponižna, da drugi niti dosti niso vedeli zanjo v vasi, kot njena obilna družina. Bila je najstarejša izmed osmih otrok v družini. Koliko trpe sta- rejši otroci s svojimi mlajšimi bratci in sestricami ve le tisti, ki je to skušal. Posebno v naši rojstni domovini na kmetih, kjer se ne vzgajajo otroci tako mehkužno kot v tej bogati Ame- riki. Od jutra do večera jih pe- stovati in še druge posle oprav- ljati, pač ni tako lahko.

To je delala ona, ki je bila najstarejša. Zrasla je v lepo, postavno dekle. Ker je bila nje- na mati šivilja, se je tudi ona lo- tila tega posla, kateri ji je prav lepo pristojal. Poročila bi se bila lahko bolj na manjša po- sestva, ali pa poročila kakega obrtnika. Toda kaj, pri nas je le tista dekle kaj veljala, ki se je poročila na bogato kmetijo. Tako se je tudi ona udala ne- pregnanemu in dolgočasnemu ženinu iz bolj velikega grunta.

Tožila ni nikdar, čeprav so jo nekateri pomilovali, drugi pa zopet blagorivali, češ, kako je prišla na dober dom.

Zdelo se je tudi meni, da se je udala v svojo usodo in da živi srečno v zakonu, čeprav niso bi- la njena pota postlana s cvetli- cami. Dala je življenje enaj- stim otrokom, izmed katerih jih še živi devet. Ker je družina rasla, je bilo treba velike sklede žgancev in močnika postaviti na mizo, da se je lačna otročad nasitila. Tako se je tudi zaloga z živili vedno manjšala.

Prva leta, ko še ni bilo toliko domačega naraščaja, so delo opravili drugi delavci in ki so jedli le tiste dneve, ko so bili na- jeti. A domača družina hoče jesti vsak dan in mleti za svoje lačne želodčke. S tem se je menda pričelo sovražstvo moža do žene, češ, nisi dobra gospodi- nja, ki ni starega zrnja za pro- daj, kot ga je bilo v prvih letih, če je bila dobra letina, seveda. Toda ona je ostala tiha in skromna ter skrbela za svoje ljubljene otroke. Za obleko je zasluzila s šivanjem.

Večkrat je morala občutiti roko od svojega moža. Ni se upala pritoževati, ker vedela je, da bi bile še hujše posledice. Trpela je tiho in udano. Poseb- no zadnjih sedem let je bil mož neznošen, nekaj menda tudi od posledic vročinskih bolezni, ne- kaj pa od zlobe in hudobije. Že- no pretepati in ji groziti z ubo- jem, to mu je bilo v veselje. A ona, reva mučenica, se ni upala pritožiti nikamor. Smilili so se ji otroci in materina ljubav je obdržala družino skupaj pod domačo streho.

Ko sem bila minula poletje v rojstni domovini na obisku, sem jo videla in se zjokala. Ali mo- ra biti res cloveško življenje ta- ko kruto, brezsrčno in narediti iz lepe mladenke to, kar je bila ona sedaj? Ni tožila. Popolno- ma je bila tudi sedaj udana v voljo božjo in mislila, da že mo- ra biti vse tako. Bile sva več- krat skupaj, a zdelo se mi je, da tudi meni se ne upa potožiti in razkriti svoje gorje, ki ji razje- da dušo in telo. Dom, otroci, to- ji je bilo vse. Rekla je večkrat, da bi jo Bog le toliko časa pu- stil, da bi znali otroci sami kruh služiti.

Tudi zadnje jutro, 23. avgu- sta 1937, ko sem se poslavljala in odhajala nazaj v Ameriko, je pritekla tudi ona že ob petih zjutraj, da mi še enkrat stisne roko in mi da zadnji (mrtvaški) poljub. Jokala je, kakor smo vsi drugi, in zasmilila se mi je takrat bolj kot kdaj prej. Sti- snila sem ji v roko še par "kova- čev" in se poslovila od vseh, od nje pa za vedno.

Dne 16. oktobra jo je namreč njen mož, zver v človeški podo- bi, udaril do smrti. S tem se je

njeno mučniško trpljenje kon- čalo. 18. oktobra se je preselila med božje krilate, tje, kjer je večni mir in veselje. Pustila je svoje, tako ljubljene otroke in možu odpustila na smrtni po- stelji. Imela je veličastni zad- nji sprevod. Nobeno oko ni ostalo suho. Zasmilila se je vsem, zasmilila nepreskrbljena družina, zasmilila osivela mati in oče.

Ob zadnjem zvonjenju so pa orožniki tirali njenega morilca po glavni cesti v Krško v okraj- ni zapor. Prav lep razgled je imel na božjo njivo, kjer so po- lagali njegovo ženo v hladni grob in kjer je vsa množica pla- kala in njeni otroci mlo klicali: mama, ne zapusti nas! On je pa hinavsko skesan, obdan od orožnikov, šel v zapor. In kaj je dobil kazni ubijalec svoje že- ne? Le dve leti strogega zapore v Novem mestu. Sedaj da mu je žal in da mu ričet nič kaj ne diši. Seveda sedaj, ko je pre- pozno, ko ni več nje, ki bi mu morala biti sveta in vse na svetu.

Ta trpinica, ta mučenica in mati tolike družine, to je bila moja ljuba sestra, Marija Dor- nik-Vene. Da, tvoja življenska pot se je končala. Zasluzila si si lavorjev venec. Odšla si od nas in pustila si nas vse močno žalostne in potrte. Daj, prosj za nas Boga, da tudi mi pridemo za teboj tje, kjer ni več trplje- nja in gorja, kjer vlada le večni mir in veselje.

Francka Kodrič.

Glede radio programa

Cleveland, O. —Zadnje nede- ljo nam je naš radio oznanjeva- lec dr. Mally zopet podaril kra- sen program, katerega smo z ve- seljem poslušali; še celo mlajšim se je zelo dopadel. Milo doneča godba, krasno petje, lep govor Mr. L. Pirca, vse to je bilo zelo zanimivo. Le še pridite na ra- dio, g. Pirc, ker nam vedno kaj zanimivega poveste. Vas prav- radi poslušamo. Hvala vsem skupaj. Najlepša hvala pa tr- govcem in drugim, ki radio pro- gram podpirajo.

Dopadlo se mi pa ni, ko je dr. Mally povedal, da je nekaj dni prej odpovedal udeležbo operni pevec g. Franjo Schiffrer. In to le iz vzroka, ker da je naš radio program preveč privatnega zna- čaja. Ne vem, kaj je on s tem mislil. Najbrže si je mislil, da se njemu, kot izobraženemu pev- cu ne izplača nastopiti, češ pro- gram poslušajo večinoma le ne- vedni, nekdanji kmetjski ljudje. Res, mi nismo milijonski narod tukaj, toda shajamo s tem, kar imamo. Pomniti pa moramo, da pride največ inteligentnih ljudi iz kmetjskih staršev. Zpomni- mo si, da kdorkoli stori kaj za narod, da se mu v polni meri povrne nazaj. Pozdrav vsem radio poslušalcem.

John Gornik,

Giddings Rd.

ONEVNE VESTI

Šole na štajerskem zaprte.
Bojkot židov v Avstriji

Graz, Avstrija, 3. marca. Vla- da je dala včeraj zapreti vse šole, ki se nahajajo na štajerskem pod avstrijsko oblastjo. Namen tega ukaza je, da se prekine na- cijska propaganda v avstrijskih šolah. Videti je, kot da je veči- na pro-nacijska in proti-avstrij- ska. Učitelji so zadnje čase pri- hajali v šole in oddajali pred za- četkom pouka Hitlerjev pozdrav, kar je avstrijsko vlado močno vznemirilo. Johann Schmidt, župan mesta Graza, je postal ta- ko obupan, da je odšel iz mesta, češ, da je bolan. Obenem se tr- di, da ga je sram, ker je bil pri- sljen od Hitlerjevih pristašev na dan govora avstrijskega kancler- ja, da je odstranil avstrijsko za- stavo na mestni hiši in jo nadome- stil s kljukastim križem. Sedaj ga

pa nacija enako sovražijo kot av- strijska vlada, katero je izdal. Trgovina v Grazu je v skoro po- polnem zastoju. Prodaja se sko- ro drugaz ne kot potrebni ži- vež in nacijski znaki. Videti je tudi, da so meščani v Grazu v veliki večini za Hitlerja, dočim so okoliški kmeti zvesti Avstriji. V Linzu, Zgornja Avstrija, se je včeraj začelo z bojkotom proti židom. Velika izložbena okna na mnogih židovskih trgovinah so bila razbita.

Naseljevanje v Južni Ameriki predmet debate

Geneva, Švica, 2. marca. Na poziv Mednarodne delavske lige so se zbrali v tem mestu delegati sedmih republik Južne Amerike in delegatje osmih držav. V re- publik Južne Amerike se zad- nje čase mnogo izseljujejo ljudje iz osmih držav. Predvsem se je šlo za vprašanje pridobitve zem- lje za naseljenec. Sledeče repu- blike Južne Amerike so zastopa- ne: Argentina, Boliva, Brazil- ja, Čile, Ecuador, Uruguay in Venezuela, dočim so države, iz katerih se narod izseljuje v Ju-žno Ameriko sledeče: Avstrija, Ogrska, Poljska, Švica, Jugosla- vija, Nizozemska, Poljska in Ja- ponska. Vlade republik Južne Amerike niso nasprotno nase- ljevanju iz Evrope, le glede Ja- poncev so večje težave.

Slovanski učitelji na Co- lumbia univerzi

New York, 3. marca. Na naj- večji ameriški univerzi — Co- lumbia univerzi, je bil nastav- ljen profesor Vasmer, direktor slovanskega zavoda v Berlinu, ki bo predaval na univerzi o Slo- vanih. Nadalje je bil imenovan profesor Ungebaum iz Strass- bourga, Francija, ki bo predav- val o slovanski literaturi. Oba sta strokovnjaka v svojih pokli- cih.

Hoover je bil na obisku pri avstrijskem kanclerju

Dunaj, 3. marca. Bivši pre- sednik Herbert Hoover je vče- raj dospel iz Geneve na Dunaj v trenutku, ko vlada največja napetost med Avstrijo in med nemškimi naciji. Hoover je ob- iskal predsednika avstrijske re- publike Miklasa, kanclerja Schuschnigga, ki vodi tako ne- izprosni boj proti nacijem in ra- zne druge ministre. Zvečer je Hoover pristopal oporni predstavi "Aida."

* Sodnije v državi Indiani so prepevale vsako zborovanje nemških nacijscev.

MALI OGLASI

Izvrstne klobase

Imamo riževe in krvave, 6 za 25 centov, jako okusne in velike. Imamo tudi jako dobro mesene klobase, prav suhe, 25 za dolar, pa tudi bolj sveže po 30c funt. Nikjer ne dobite tako poceni kot pri nas. Vse je prvovrstno. Po- šiljamo tudi po pošti. Se pripo- ročamo za obisk. Mrs. Josephine Russ, 951 E. 69th St.

Posebnosti za ta teden!
Novo domače kislo zelje 8c ft. Najboljše jetrne in krvave klo- base po 5c komad. Domače suhe klobase 3 funte za \$1.00.

Posebno lepa mlada praseta 24c ft. Lepa zaloga domačega suhega mesa. Se vljudno pripo- ročam vsem gospodinjam.

Anton Ogriene
6414 St. Clair Ave.

Odda se v najem
spalna soba in kuhinja. Pripra- vno za dve osebi. Vprašajte na 1121 E. 66th St. (54)

Naprodaj je peč
za kuhanje. Peč je na plin. Vprašajte na 16115 Huntmere Ave. (54)

V najem se da
hiša za eno družino, 8 sob, Sa- mo poštene ljudje, ki plačujejo rent, naj vprašajo. Zglasite se na 5408 Homer Ave. (53)

©©©©©©©©©©©©©©©©

SKUPNI IZLET

V

DOMOVINO

Ker priredi Slovenska Ženska Zveza v Ameriki svoj izlet v staro domovino prihodnje poletje in sicer na brzopar- niku

ILE DE FRANCE

22. junija 1938

smatram za najumestneje, da se tu- di drugi rojaki in rojakinje pridru- žijo članicam te Zveze na njihovem izletu ter skupno potujejo na obisk v svoj rojstni kraj — v lepo Slovenijo, de- želo mladostnih spominov, naravnih krasot in zanimivosti.

Vsi rojaki in rojakinje, ki so to poletje namenjeni v stari kraj so vab- ljeni, da se priklasio za skupni izlet na 22. junija na znanem priljublje- nem brzoparniku ILE DE FRANCE.

Radi velikega števila potnikov vseh narodnosti v poletni potniški sezoni vas prizadeje rojake še posebej opo- zarjam, da naj ne odlašajo s prikla- sitvijo in rezerviranjem prostora na parniku.

Za rezerviranje prostora in vsa dru- ga pojasnila se obrnite na

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

(Slovenian National Home Bldg.)

French Line

©©©©©©©©©©©©©©©©

PAZITE

na otvoritveni dan
BRAZIS BROS. TRGOVINE

V kratkem se odpre nova trgovina št. 4 na 6122 St. Clair Ave.

(Feb. 23, 25, Mar. 1, 4.)

NAZNANILO

Cenjenemu občinstvu, prijateljem in znancem naznanjamo, da smo na novo otvorili gostilno na

1161 E. 71st St.

vogal Donald Ave.

Imamo najboljše vrste vino, pivo in žganje. Po- stregli bomo najboljše tu

Zamenjana sinova

FRANCOSKI ROMAN

Nesrečni sodnik je iz samega sebe naredil pravo pošast. Razumel je Klarico in opravičeval jo je. Ošteval je samega sebe, ker ji je zasenčil del življenja. Sam sebi ni mogel odpustiti, ker je govoril z njo o ljubezni. Ali ni mogel že vnaprej vedeti, da ga bo zavrnila. Saj bi jo lahko naskrivel obžudoval!

"Mlado in romantično dekle," je nadaljeval sodnik, "mora imeti ljubimca, o katerem lahko sanjari, ki je njen ideal. In kje je kaj takega videla v moji osebi. Morala je misliti, da prihajam k njej v mrtvaški obleki, iz globočin temnih zaporov, premišljujoč kako bi izvršil kak zločin!..."

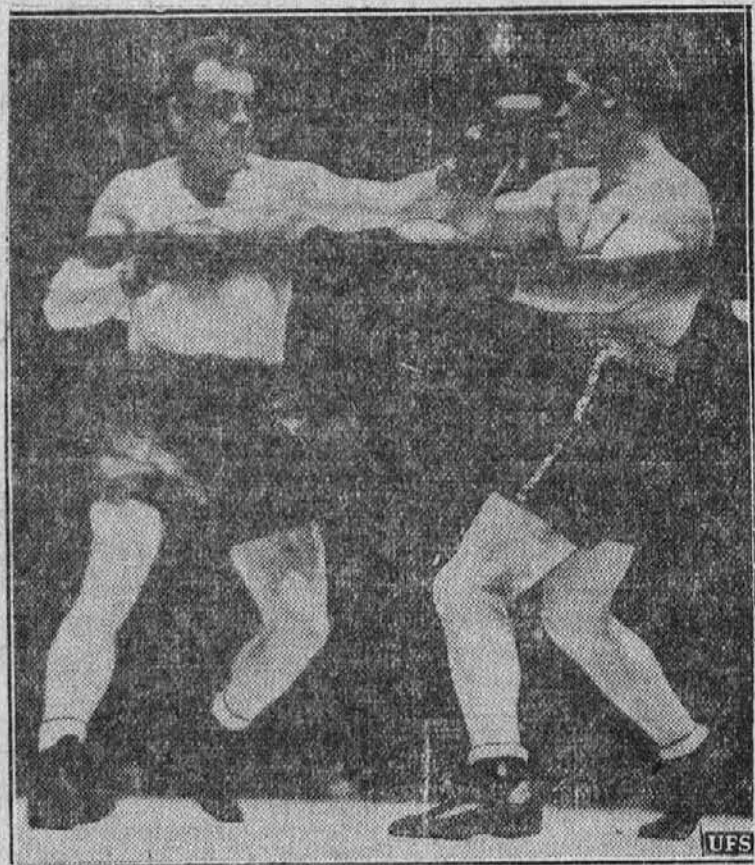
Nesrečni mož je na enak način vso pot mrmral strašna očitanja napram samemu sebi.

Korakal je brez klobuka, oči so mu globoko vpadle. Da bi laglje dihal je vrgel ovratnik

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebe in družinske vloge. Plačane obresti po 3% St. Clair Savings & Loan Co. 6235 St. Clair Ave. HEND. 5670

Jimmy Adamich, slovenski rokoborec, kateremu se obeta še sijajna bodočnost v Ameriki. V Clevelandu nastopi 14. marca; kdo bo njegov nasprotnik se še ne ve, nekateri mislijo, da bo Eddie Simms. Na sliki vidite Adamicha v borbi z Harry Thomasom v New Yorku. Adamich je bil zmagovalček.

Tukaj se vidi, kako je tornado opustošil mesto Rodessa, La. pred nekaj dnevi. 30 ljudi je pri tem izgubilo življenje in več kot 100 jih je bilo ranjenih. Strehe je nosil vihar po 200 jardov daleč.

ti utrujenosti ni čutil, le srce je bilo in tolklo.

Z največjo skrbnostjo se je oblekel, kot je bila njegova navada tedaj, kadar je obiskoval gospo markizo, potem pa je odšel iz hiše.

Najprvo se je oglašil pri nekem puškarju, kjer je kupil mal revolver, katerega je dal v lastni navzočnosti nabasati, nakar je revolver vtaknil v žep. Spotoma je vprašal več oseb, od katerih je skušal dobiti h katerim klubom spada vikomt. Nihče ni mogel niti misliti, kakšne misli rojijo Daburonu po glavi, tako mirno in naravno je vpraševal.

Sele popoldne se mu je posrečilo naleteti na mladega prijatelja, ki je bil član istega kluba kot de Commarin. Prijatelj je obljubil vpeljati sodnika kot gosta in ga predstaviti vikomtu.

Daburon je z radostjo sprejel ponudbo in spremljal svojega prijatelja.

Spotoma je večkrat segel v žep in prijel za revolver, in neprestano je mislil o namestovanem umoru in če se mu bo posrečilo točno pogoditi tekmeča.

"Vse to bo povzročilo strašen škandal," je premišljeval Daburon, "zlasti še če ne bom imel uspeha. Nu, če se mi ne posreči, tedaj znorim. Aretirali me bodo in vrgli v zapore. Poslan bom k porotnemu zasedanju — moje ime bo onečlašeno! Vraga, kaj me vse to briga! Ali me ne ljubi Klarica? Kaj me briga ves ostali svet! Brez dvoma bo moj oče umrl od žalosti, toda jaz se moram maščevati!"

Ko sta dospela v klubove prostore mu pokaže njegov prijatelj nekega odličnega mladega moža z ošabno zunanjostjo. Sedel je pri mizi in bral častnik. Bil je vikomt.

Daburon koraka proti njemu, ne da bi potegnil revolver. Dva koraka od njega mu zastane srce; naglo se obrne in pobegne, dočim ostane njegov prijatelj nepremično na mestu pozorišča, misleč, da se je sodniku zmešalo.

Albert de Commarin bo enako blizu svoje smrti samo še enkrat.

Ko dospe Daburon na cesto, je čutil, da se zemlja skoro udara pod njim, da se vse vrtili okoli njega. Skušal je zakričati, toda glas mu je zastal. Zavrtelo ga je, parkrat se je obrnil, potem pa je padel nezavesten na tla.

Mimoidoči so prišli bližje in pomagali policiji dvigniti sodnika. V enem izmed žepov so našli njegov naslov. Nesli so ga do hiše. Ko je zopet prišel k sebi, je ležal na postelji, ob kateri je stal — njegov oče.

"Kaj se je zgodilo?" vpraša sodnik. Z največjo pazljivostjo so mu povedali, da je visel skozi šest tednov med smrtjo in

življenjem. Sedaj so zdravniški izjavili, da je srečen. In ker je prišel k zavesti bo zopet vse dobro.

Petminutni pogovor mu je popolnoma vzel moči. Zaprl je oči in skušal misliti. Toda misli so se vrtele semintja kot listje v jesenskem vetru. Preteklost je bila zavita v neprodno meglo, toda v sredini vse te teme in zmešnjave se je dvigal spomin na gospodično d'Arlandes. Dobro je vedel za vse svoje početje do trenotka, ko je objel Klarico. Stresel se je. Čelo mu je bilo potno.

Torej ni postal morilec! "Ako bi izvršil zločin," pripoveduje sam sebi, "ali bi m obsodili? Prav gotovo. Ali sem bil jaz odgovoren? Ne! Ali nisem bil blažen? Kdo more dati odgovor? Zakaj ni šel sleherni sodnik skozi enako krizo kot sem šel jaz? Kdo bi mi verjel, če bi začel pripovedovati o vseh dogodkih?"

Nekaj dni potem je prišel toliko k moči, da je vse povedal svojemu očetu. Stari gospod je skomizgnil z rameni in ga zagotavljal, da so to le odmevi delirija.

Toda stari, dobri mož je bil močno ganjen od vsega, kar mu je pripovedoval sin. Sve-toval mu je, da misli na kaj drugega, ponudil mu je na razpolago vse svoje premoženje, priporočal, da se poroči z lepo dedičinjo iz Poitevine, ki je najblajše narave, poleg svoje naravne krasote. Pozneje pa, ker je njegov posestvo trpelo radi odsotnosti, je moral od-potovati v provinco. Dva me-seca pozneje je sodnik zopet začel s sodnijskim uradovan-jem. Toda bilo je to težko opravilo. Svoje dolžnosti je opravljal kot telo brez duše. Čutil je, da mu je srce uniče-no.

Nekoč se je drznil, da obišče staro prijateljico, markizo. Ko ga je zagledala, je zakričala od strahu. Mislila je, da je prikazen. Sodnik Daburon se je moral strašno spremeniti.

Ker stara gospa ni mogla prenašati "pošastnih prikazni," se je v bodoče pred sodnikom zapirala v svojo čumnato. Klarica je bila en teden bolna, ko je videla Daburona. "Kako me je ljubil!" si je mislila. "Skoro umrl bi za mene! Ali me tudi Albert tako ljubi?"

Sama sebi si ni drznila odgovoriti. V sebi je čutila željo, da bi ga potolažila, da bi govorila z njim, toda gospod Daburon se ni več vrnil.

Toda pri vsem Daburon ni bil mož, ki bi se podal kar tako. Skušal je, kot mu je nasveto-val njegov oče, da obrne svoje misli v drugo mer. Iskal je veselja, toda dobil je sama presenečenja, med tem ko po-zabiti ni mogel. Mnogokrat je šel celo do praga telesne raz-zuzdanosti, toda vselej ga je

čista slika Klarice, oblečena v bele tančice, zapodila od vrat beznic.

Potem se je zatekel k delu in je delal ko v svetišču. Pripovedal je samemu sebi misliti na Klarico, kot si prepove človek, ki je ozdravel od jete-ke, misli na bolezen.

To so bili dogodki, na katere se je spomnil Daburon, ko mu je Pere Tabaret omenil ime de Commarin. Misli je, da so ti spomini vpepeljeni v preteklost, toda gorje, nenadoma so planili kvišku, kot se prikaže skrivnostno črnilo na belem papirju, ako ga dvignemo proti luči.

Daburon je začel premišlje-vati. Njegova prva misel, to moramo priznati, je bila misel sovražstva; tej misli je sledilo nekako notranje zadovoljstvo. Usoda je izročila v njegove ro-ke tega moža, kateremu je Klari-ca dajala prednost — ta mož, ki ni več ošabni gentleman, od-liččen po svojem premoženju in po svojih prednikih, pač pa nezakonski sin priproste žen-ske. Da zastraži ukradeni ime, je izvršil okruten umor. In on, sodnik, je v sebi čutil neskon-ko zadovoljstvo, da bo lahko udaril svojega nasprotnika z mečem pravice!

Toda enake misli so kmalu d-zginile. Njegova vest se jim je uprla, ko je kričala v nje-govi notranjosti:

"Ali more biti kaka stvar bolj pošastna kot združenje dveh idej: sovražstva in pravi-ce? Sodnik! Ali smeš sploh misliti, ne da bi moral samega sebe obsoditi kot zločinca, ki ti je prišel v roke, da je bil zlo-činec tvoj nasprotnik? Preis-kovalni sodnik! Niti ene kaplje žolca ne smeš preliti nad svo-jim nasprotnikom!"

Daburon je mislil: "Kako bom aretiral, izpraševal in iz-ročil porotni sodnji človeka, katerega sem nekoč na vsak način hotel ubiti?"

Sveda, svet gotovo odpušča zločine v mislih in v namenih, ali bi jih mogel sam sebi od-pustiti? Ali ni pravilno, da se odpove sodstvu in si umije ro-ke in prepusti ta slučaj dru-gemu sodniku, da maščuje člo-veško družbo?

"Ne," reče, "to bi bilo stra-hopetstvo napram meni!"

In tedaj se je pojavila v njem ideja blazne plemenito-sti. "Če ga rešim," mrmra sam s seboj, "je radi Klarice, da mu pustim njegovo čast in živ-ljenje — toda kako ga morem rešiti? Prisiljen bom potlačiti pričevanje Pere Tabareta in ga prisiliti k molku. Tabaret bo prisiljen umakniti se in is-kati z Gevolrom zločinca po drugih, himeričnih potih. In ali je to praktično? Na drugi strani zopet pa, ako rešim Al-berta, bo Noel ostal v sramo-ti. Ali naj žrtvujem človeško pravico človeškim občutkom?"

Sodnik je silno trpel.

Kako naj si izbere v toliko težavah srednjo pot? Sodnik je omahoval, ni se mogel od-ločiti, hotelo ga je razkosati na dvoje.

Kaj naj naredi? Po tem no-vem in nepričakovanem udarcu je zaman iskal pravega rav-notežja.

"Umakniti se?" govori zopet sam sebi. "Toda kje je moj po-gum. Ali ni bolje, da ostanem zastopnik pravice, brez notra-njih čuvstev, brez vsakih pred-sodkov? Ali sem tak slabč, da ne morem premagati svoje osebnosti? Moja dolžnost me kliče, da nadaljujem s preis-kavo. Klarica sama bi mi ena-ko zapovedala. Ali bo poročila moža, katerega se drži le ma-dež zločina? Nikdar! Radi Klari-ce bom torej nadaljeval, in če je nedolžen, se zopet lahko vrne k njej, in če je kriv, se bo rešila moža, ki se je njej izkazal tako nevednega."

V tem trenutku se je gos-pod Daburon spomnil na čas. Bilo je že ob tretji uri zjutraj. "Sveta nebesa!" vzkligne, "in Pere Tabaret čaka na me-ne! Gotovo je zaspal."

Toda Pere Tabaret ni spal. Njemu je čas enako hitro po-tekalo kot sodniku.

Deset minut mu je zadostova-lo, da si je skrbno ogledal Da-burnovo študijsko sobo. Vzel je to ali ono knjigo v roke, po-gledal vse slike in dragocene kipe, in vse to s pogledom iz-kušanca.

Potem pa je potegnil večer-ni časopis z mize, se vsedel v naslonjač poleg ognjišča in za-čel čitati.

Toda komaj je prebral par stavkov, ko mu je padel časopis iz rok in tudi on je začel premišljevat. Misli so ga za-nesle v Jonchere, kjer je počiva-l mrtva vdova Lerouge. Kot otrok, ki podira in zopet gradi hišo iz blata, je pretehtoval, zbiral, obsojal in zavračal raz-ne dogodke zadnjih dni.

Brez dvoma ni bilo ničesar neresničnega v njegovih doka-zih. Od A do Z, njemu je bilo

Dr. Vincent Opaskar

ZOBOZDRAVNIK—X-RAY
6402 St. Clair Ave.

Uradne ure od 9. zj. do 8. zv.

POZOR!

VELIKI IZLET V DOMOVINO 18. MAJA 1938

na največjem parniku na svetu "SS Normandie" (French Line). Round trip do Ljubljane \$242.00; do Zagreba in nazaj \$244.00.

Za dobre kabine in dobro postrežbo se obrnite na dobro znano in domačo agencijo

MIHALJEVICH BROS. SS. AGENCY

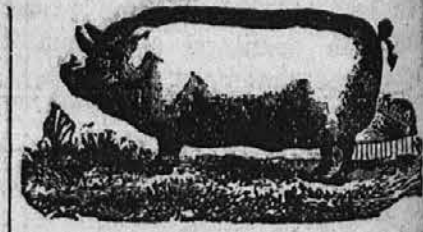
6031 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

znano vse. Noel je priznal, Da-buron je bil z njim enakih mi-sli. Kakšne zapreke se morejo še pojaviti?

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME, Inc.
6016 St. Clair Ave.
Telefon: ENdicott 3113

LOUIS OBLAK
TRGOVINA S POHISTVOM
Pohistvo in vse potrebščine
za dom,
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDerson 2978

REJENI PREŠIČI NARAV- NOST IZ DEŽELE

Vseh velikosti, živi ali osnaženi, pre-gledani od viade. Meso v kosih, kun-ke, pečeta, loins, izvrsten špel.
Kotljeno vsak četrtek, dopeljemo na dom vsak petek. Dobite tudi izvrstno goveje meso in tetelino po cenah na-
debelo.

H. F. HEINZ
VINE ST. WILLOUGHBY, O.
Telephone Wickliffe 110-J-2

SLOVENSKO PODJETJE
BLISS ROAD COAL &
SUPPLY CO.
Najbolji premog in drva.
Pokličite KENmore 0808
22290 ST. CLAIR AVE.

Ignac Slapnik, st.

CVETILČAR
6102 ST. CLAIR AVE.
HENDerson 1126

SVETE'S FLOWER S'OPPE
MISS FRANCES SVETE, lastnica
6120 ST. CLAIR AVE.
HENDerson 4514
CVETLICE ZA VSE NAMENE
Točna postrežba—smerne cene.

TREBUŠNE PASOVE IN
ELASTIČNE NOGAVICE
vse v polni zalogi. Pošiljamo
tudi po pošti.
Mandel Drug Co.
15703 Waterloo Rd. Cleveland, O.

ORIGINAL

BRAZIS BROS. Clothes

announce the opening of their Factory Store No. 4

6122 St. Clair Ave.

Saturday March 5

In order to give the right service to this neighborhood, BRAZIS BROS. have found it necessary to open this new store.

OPENING
SPECIAL

WITH ANY SUIT MADE TO ORDER
EXTRA PANTS SAME CLOTH

\$3.00

At Store No. 4 Only

SUITS
TOPCOATS

Made to
Measure

\$22.50

Any Style
Any Size

Ready-to-Wear
TOPCOATS

\$15.50

Factory

and Store 6905-07 Superior Ave.

Branch

404 E. 156th St.
Stores 6022 Broadway